

І. КУПЕЦЬ ОНИСИМ.

В однім великім місті жив давними літами славний купець Онисим враз з женою Мариною в великім спокої і гаразді. Мали вони недалеко ринку власний дім, в котрім провадили торгівлю ріжнородного товару.

Прийти було до середини кунця Онисима, то аж за очі тебе бере. Тут видиш господарські знаряди, там дитиня і забавки, тут лежать купами свої нолотна, там знов прибори до писаря, тут в міхах мука, риж, там знов суха риба, і кудя оком поведеш, всюди видно чистоту і найбільший порядок. Поправді сказати, великий маєток можна було начислити в тих поукладаних по лавках ріжних товарах.

Дім купця Онисима стояв на краснім приступнім місци. Три вулиці провадили до сего дому. На вулиці, що провадила з ринку, побачив ти кожної хвилі множество переходячого народу: чи то люди вертаючі з купном до дому, чи то урядники та інші пани, що по трудах своїх заняті, хочять свіжим воздухом відітхнути, чи то ремісники та рукодільники, що полишивши свої варстати та позачаювавши собі папіроски, переходять тротуаром та вимахують красними паличками, чи то вкінці жінщини прехорошо убрані з парасольками в руках, всі мусіли попри склеп і дім кунця Онисима переходити. Другою вулицею, що провадила з передмістя, приходило знов множество селянського народу, що з домовими справунками вдавав ся до міста, несучи на плечах ріжні витвори свого труда, як огородину, сир, яйця, масло, дріб, щоби все те проміняти за гроші а покупити всего, що до дому придасть ся: соли перцю, нафти і такого иншого. Трета і найкрасна вулиця вели до найбільшого і найвеличавішого в тім місті дому, до церкви святої; тисячами народу переходило туди щоденно коли на дзвіниці голос дзвонів візав вірних на спільну молитву.

Колибуть заглянеш тутки, а ніколи не застанеш порожньої вулиці; завсїгди ходять, їдуть фіри, всюди тріскіт і гуркіт такий, мов у якій великій фабриці. Не устають крики візників на переходячих людей, щоби перед кіньми уступали ся з дороги, колеса возів гуркотять по каміню, котрим ціла вулиця вилоче-